

vel; IV. szakasz: a gyermek etikai és esztétikai énjének kiképzése, főtárgy tehát az embertan, mint önismeretre vezető tanulmány. Nem akarnak sémákat csinálni; a kézi foglalkoztatás nem külön tárgy, hanem az egész oktatást átszövő módszer; a művészeti neveléssel finomult izlésre vezetnek; a vallásos érzés ápolásában a 7—8. évben engedik, hogy a gyermek istent megszemélyesítse, a 9—12. években alkalom szerint nyomatékosan figyelemztetik a természetben működő általános erőkre s a 13—14 éveseket arra vezetik, hogy istent az erkölcsi ideál megtestesítéseként tiszteljék, ápolják a nemzeti érzést; erős testben erős lélek, cselekvéssel erősített akarat az eszményök. Az Új Iskola egész tantervét a Gyermekek következő száma közli. Új rovat nyílt a *Gyógyító Pedagógia* részére, szerk. *Berkes J.* és *Vértes O. J.*, meg a *Gyermekirodalom*-nak, szerk. *Nógrády L.* A háborúval kapcsolatban *Klug P.* megállapítja, hogy a megfelelő nevelésben részesült siketnéma gyermekek és a hallók között távolról sincs meg a különbséget feltehető nagy ür. *Pollacsek H.-né* befejezi 320 gyermekbíróági tárgyalás részletes és tanulságos ismertetését.

Az Út (1916) 2. sz. Az erdélyi ref. egyházker. teológiai tanárai, gimn. igazgatói és vallástanárai azon tanácskoztak márc. 8.-án: mik a kötelességeik az erdélyi kálvinista magyarság érdekében. *Ravasz László* előadó az egész kérdést úgy foglalta össze: szervezniök kell a vallásos nevelőket az ifjúság általános, egyöntetű és céltudatos nevelése céljából, az eddigi munkának a korhoz való alkalmazásával. A vallástanítást vallásos neveléssé kell tenni s ezt ne csak a vallástanárnak végezze, hanem az egész iskola és önmagán az ifjúság; az öntudatos és egyéni vallásos élet a cél, így lehet felszabadítani az erdélyi magyarságot megtartó kálvinizmusnak ma még jórészt elrejtett erőit. Együtt kell dolgozniök középisk. és népiskolai vallásos nevelőknek; vándorgyűléseket, tanfolyamokat kell tartani, hogy ezeken a vallásos pedagógia elvi és gyakorlati kérdéseivel, az egyes vidékeken folyó ifjúsági munka tanulmányozásával foglalkozzanak. Négy részben összeállítja az «elvi, pedagógiai, didaktikai, szervezeti» kérdések sorozatát s jelzi, hogy ezek tárgyalására újabb értekezletet tartanak.

Athenæum (1916) 2. sz. *Kornis Gy.* összefoglaló szemléjében a háború és az erkölcs, a kultúra s az állam problémáját mutatja be a háborús filozófia legfőbb kérdéseinek; az ezekre vonatkozó irodalom kritikai ismertetésével megvilágítja a háborúnak az emberi gondolkodásra tett hatását és irányítja az olvasó gondolatait. Megállapítja, hogy «a háború vihara közepett a nemzet természetesen olyan gondolkodójának kultuszát ápolja, akinek filozófiája a nemzet igazi sajátosságait tükrözi, akinek egyénisége a nemzetet történetileg szimbolizálja, aki a nemzet harcát ennek kultúrája alapján etikailag igazolja, akinek filozófiája éppen az élethalálharchoz szükséges akarat, erő és hatalom fogalma körül összpontosul, aki a nemzeti államnak mint egésznek eszményét minden egyéni fölé emeli». Ilyen a németek szemében elsősorban Fichte.

Család és Iskola (1916) 2—7. sz. A tanítóképzésről szóló sorozatban *Molnár O.* az intézetek elhelyezésében, az épületek külső-belső minőségében beállott elönyös változásokat ismerteti; *Barcsai K.* há-